

EBA/GL/2017/03

11/07/2017

Končne smernice

o menjalnih razmerjih za konverzijo dolga v kapital pri reševanju s sredstvi upnikov

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v Evropskem sistemu finančnega nadzora in o tem, kako bi bilo treba zakonodajo Unije uporabljati na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Dolžnost poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 11/09/2017 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da jih ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica „EBA/GL/2017/03“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletni strani organa EBA.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

Naslov I – Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

1. Predmet urejanja

- 1.1. Te smernice, ki so bile pripravljene v skladu s členom 50(4) Direktive 2014/59/EU (DSRB), opisujejo določanje menjalnih razmerij za konverzijo dolga v kapital pri reševanju s sredstvi upnikov. Uporabljajo se tudi za konverzijo ustreznih kapitalskih instrumentov, ko postane poslovanje neuspešno, ker člen 60(3)(d) skladnost s členom 50, vključno s smernicami organa EBA, določa kot pogoj za konverzijo ustreznih kapitalskih instrumentov.
- 1.2. Člen 50(1) določa, da lahko organi za reševanje pri uporabi instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov uporabljajo razlikovalna menjalna razmerja za različne razrede kapitalskih instrumentov in obveznosti. V tem primeru je treba upoštevati: (i) načelo, da menjalno razmerje predstavlja ustrezno nadomestilo za prizadetega upnika za katero koli izgubo, ki jo je utrpel zaradi odpisa ali konverzije (člen 50(2)), in (ii) načelo, da so menjalna razmerja, ki se uporabijo za obveznosti, ki se v skladu z veljavnim insolvenčnim pravom štejejo za prednostne, višja od menjalnega razmerja, ki se uporabi za podrejene obveznosti (člen 50(3)).
- 1.3. Člen 50(4) zahteva, da te smernice navajajo zlasti, kako je mogoče prizadetim upnikom zagotoviti ustrezno nadomestilo s pomočjo menjalnega razmerja, ter s tem povezana menjalna razmerja, ki so lahko ustrezna za odražanje prednostne razporeditve prednostnih obveznosti v skladu z veljavnim insolvenčnim pravom.
- 1.4. DSRB organov za reševanje ne obvezuje k določitvi razlikovalnih menjalnih razmerij, zato se lahko pri uporabi instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov ali pooblastila za odpis ali konverzijo kapitalskih instrumentov odločijo za konverzijo vsakega instrumenta ali obveznosti v kapital po enakem menjalnem razmerju, če izpolnijo cilje reševanja in upoštevajo zaporedje odpisa in konverzije iz člena 48, načela reševanja iz člena 34, lastninsko pravico iz Listine EU o temeljnih pravicah in v primeru instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov zaščitni ukrep iz člena 75, tj. da noben upnik ne utрпи večjih izgub. Te smernice zagotavljajo navodila za določanje menjalnih razmerij ob upoštevanju teh dejavnikov.
- 1.5. Zagotavljajo določitev razlikovalnih menjalnih razmerij za razrede instrumentov, ki se razlikujejo po razvrstitvi v ustrezni nacionalni hierarhiji upnikov v primeru insolventnosti zaradi zakonsko določenih ali pogodbenih razlogov. Ne zagotavljajo nikakršnega določanja razlikovalnih menjalnih razmerij za razrede instrumentov, ki se razlikujejo na primer po regulativni ali računovodski obravnavi, ne pa tudi po razvrstitvi v ustrezni nacionalni hierarhiji upnikov v primeru insolventnosti.

2. Področje in raven uporabe

- 1.6. Te smernice so namenjene organom za reševanje, če upnikom zagotavljajo nadomestila z razlikovalnimi menjalnimi razmerji pri uporabi instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov za institucijo, subjekt iz člena 1(b), (c) ali (d) DSRB ali terjatve ali dolžniške instrumente, ki se prenesejo na premostitveno institucijo ali v okviru instrumenta prodaje poslovanja ali instrumenta izločitve sredstev, pri čemer izkoriščajo možnost določitve razlikovalnih menjalnih razmerij. Veljajo tudi za organe za reševanje pri uporabi pooblastila za odpis ali konverzijo ustreznih kapitalskih instrumentov, ko postane poslovanje neuspešno. To temelji na členu 60(3)(d), ki zahteva, da se lahko taki instrumenti konvertirajo le, če je menjalno razmerje, ki določa število instrumentov navadnega lastniškega temeljnega kapitala, ki se zagotovijo ob upoštevanju vsakega ustreznega kapitalskega instrumenta, v skladu z načeli iz člena 50 in teh smernic.

Naslov II – Smernice o menjalnem razmerju za konverzijo dolga v kapital

Vodilna načela

- 1.7. Spodaj določena vodilna načela se neposredno nanašajo na zahteve iz DSRB in ne zagotavljajo razširitve načel ali zaščitnih ukrepov za reševanje iz navedene direktive. Njihov cilj je pojasniti, kako lahko organi za reševanje ob upoštevanju teh načel in zaščitnih ukrepov zagotovijo, da se lahko upnikom zagotovi ustrezno nadomestilo s pomočjo razlikovalnega menjalnega razmerja.
- 1.8. **Vodilno načelo 1: noben upnik ne utрпи večjih izgub.** Organi za reševanje bi si morali pri določanju menjalnih razmerij prizadevati, da po pričakovanjih noben upnik ali delničar ne bo deležen obravnave, ki bi bila slabša od obravnave, ki bi je bil deležen, če bi se podjetje v času odločitve o sprožitvi reševanja vključilo v nacionalne insolvenčne postopke. Njihova ocena pričakovane dejanske obravnave bi morala temeljiti na vrednotenju, opravljenem v skladu s členom 36(4)(b) do (g) DSRB. Njihova ocena pričakovane obravnave v primeru insolventnosti bi morala temeljiti na predvideni obravnavi, ki bi je bil po pričakovanjih deležen vsak razred delničarjev in upnikov, če bi prišlo do prenehanja podjetja v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki, kot je zahtevano v členu 36(8) DSRB.
- 1.9. Organi za reševanje bi morali pri določanju menjalnih razmerij, ko se uporabi instrument za reševanje s sredstvi upnikov ali pooblastilo za odpis ali konverzijo ustreznih kapitalskih instrumentov, oceniti tudi, ali je bila ustrezno upoštevana lastninska pravica iz Listine EU o temeljnih pravicah.
- 1.10. **Vodilno načelo 2: hierarhija upnikov.** Organi za reševanje bi morali v okviru doseganja ciljev iz vodilnega načela 1 razlikovalna menjalna razmerja določiti le, da bi izpolnili cilje reševanja ali upoštevali druga načela iz člena 34 DSRB. Organi za reševanje bi si morali pri določanju menjalnih razmerij prizadevati zlasti, da:

- a. delničarji institucije v postopku reševanja prvi prevzamejo izgubo;
 - b. razen če je v DSRB izrecno določeno drugače, po delničarjih institucije v postopku reševanja prevzamejo izgube upniki, in sicer glede na prednost njihovih terjatev v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki;
 - c. se upniki istega razreda obravnavajo enakovredno.
- 1.11. Organi bi morali pri določanju menjalnih razmerij, ko se uporabi pooblastilo za odpis ali konverzijo ustreznih kapitalskih instrumentov iz člena 59 DSRB, zagotoviti tudi, da delničarji prvi prevzamejo izgubo, da upniki prevzamejo izgube glede na prednost njihovih terjatev v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki, upniki istega razreda pa se obravnavajo enakovredno, razen če to ne bi bilo v skladu s potrebo po upoštevanju lastninske pravice iz Listine EU o temeljnih pravicah.
- 1.12. Spodaj so navedena navodila, na kakšen način bi morali organi za reševanje uporabljati ta vodilna načela.

Vrednotenje

- 1.13. Pred uporabo instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov ali pooblastila za odpis ali konverzijo kapitalskih instrumentov, ko postane poslovanje neuspešno, se mora opraviti vrednotenje sredstev in obveznosti institucije v skladu s členom 4(b) do (g) DSRB. To mora vključevati pošteno, preudarno in realno vrednotenje sredstev in obveznosti podjetja.
- 1.14. To vrednotenje je namenjeno prispevanju k več odločitvam, ki jih sprejema organ za reševanje, tudi v zvezi z obsegom razveljavitve ali razvodenitve delnic ali drugih lastniških instrumentov in obsegom izgub, ki naj bi se priznale v času reševanja. Vrednotenje bi moralo zajemati oceno vrednosti kapitala po konverziji novih delnic, prenesenih ali izdanih kot povračilo imetnikom konvertiranih instrumentov.
- 1.15. V členu 36(8) DSRB se zahteva tudi, da vrednotenje zajema oceno obravnave, ki bi je bil posamezen razred delničarjev in upnikov deležen, če bi prišlo do prenehanja podjetja v skladu z običajnimi insolvenčnimi postopki. Opraviti je treba tudi naknadno neodvisno vrednotenje v skladu s členom 74(2), da bi ugotovili, ali je bila dejanska obravnava, ki so je bili deležni delničarji in upniki, zaradi uporabe instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov slabša od obravnave, ki bi je bili ti deležni, če bi bilo podjetje vključeno v običajne insolvenčne postopke (naknadno vrednotenje).

Uporaba vodilnega načela 1: zagotavljanje, da noben upnik ali delničar ne utрпи večjih izgub kot v primeru insolventnosti

- 1.16. **Organi bi morali pri uporabi instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov določiti menjalna razmerja, da bo za vsakega delničarja ali upnika pričakovana vrednost njegovih združenih terjatev iz naslova lastniškega kapitala in dolžniških terjatev po uporabi**

pooblastil za reševanje glede na vrednotenje, opravljeno v skladu s členom 36(4)(b) do (g) DSRB, enaka ali večja od pričakovane vrednosti, ki bi se dosegla, če bi bila institucija vključena v običajne insolvenčne postopke, glede na oceno, pripravljeno na podlagi člena 36(8) DSRB.

- 1.17. **Pooblastila za odpis ali konverzijo iz člena 59 DSRB se lahko uporabljajo sama, ne pa v povezavi z izvajanjem instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov ali katerega koli drugega instrumenta za reševanje. V tem primeru bi morali organi, če se odločijo, da bodo uporabili razlikovalna menjalna razmerja, določiti menjalna razmerja, da bo za vsakega delničarja ali upnika pričakovana dejanska obravnava, ki so je deležni (kot se določi z vrednostjo njegovih združenih terjatev iz naslova lastniškega kapitala in dolžniških terjatev po uporabi pooblastil za reševanje glede na vrednotenje, opravljeno v skladu s členom 36(4)(b) do (g) DSRB), po pričakovanjih enaka ali večja od pričakovane vrednosti, ki bi se dosegla, če bi bila institucija vključena v običajne insolvenčne postopke, glede na oceno, pripravljeno na podlagi člena 36(8) DSRB, v obsegu, potrebnem za spoštovanje temeljnih premoženjskih upravičenj.**
- 1.18. Če so terjatve upnikov v celoti odpisane, njihove terjatve nimajo več vrednosti. Če se obveznost ali drug instrument konvertira v kapital, ima lahko terjatev iz naslova lastniškega kapitala višjo, nižjo ali enako vrednost kot prvotna konvertirana dolžniška terjatev. Vrednost te terjatve iz naslova lastniškega kapitala mora tvoriti del ocene dejanske obravnave, ki je je deležen upnik.
- 1.19. Če je skupna ocenjena vrednost kapitala, ki ga prejmejo prizadeti upniki po odpisu ali konverziji, po pričakovanjih višja od skupnega zneska dolžniških terjatev, ki so odpisane ali konvertirane v kapital, se lahko vodilnemu načelu 1 zadosti brez uporabe razlikovalnih menjalnih razmerij.
- 1.20. Če je skupna pričakovana vrednost kapitala, ki ga prejmejo prizadeti upniki po odpisu ali konverziji, nižja od skupnega zneska dolžniških terjatev, ki so odpisane ali konvertirane v kapital, so morda potrebna razlikovalna menjalna razmerja.
- 1.21. Če obstaja potreba po določitvi razlikovalnih menjalnih razmerij, da bi preprečili, da bi upniki utrpeli večje izgube kot v primeru insolventnosti, ali da bi zaščitili temeljna premoženjska upravičenja ali druge cilje reševanja, bi se morala določiti menjalna razmerja, da prednostni upniki po pričakovanjih ne bi utrpeli večjih izgub kot v primeru insolventnosti ali da bi se zaščitila temeljna premoženjska upravičenja. Organi za reševanje ne bi smeli določiti razlikovalnih menjalnih razmerij, ki na prednostne upnike prenašajo višjo vrednost, kot je treba, da bi upoštevali vodilno načelo 2, preprečili, da bi prednostni upniki utrpeli večje izgube kot v primeru insolventnosti, ali zaščitili temeljna premoženjska upravičenja ali druge cilje reševanja.

- 1.22. Za katerega koli upnika s terjatvijo, ki je bila v celoti konvertirana v kapital, bi morala biti pričakovana vrednost kapitala, ki ga prejme, torej *najmanj* tako visoka kot njihovo pričakovano poplačilo v primeru insolventnosti.
- 1.23. Za katerega koli upnika s terjatvijo, ki je bila le delno konvertirana v kapital, bi morala biti pričakovana vrednost kapitala, ki ga prejmejo, torej *najmanj* tako visoka kot njihovo pričakovano poplačilo v primeru insolventnosti, z odšteto pričakovano vrednostjo njegove preostale dolžniške terjatve.

Uporaba vodilnega načela 2: upoštevanje drugih načel za reševanje iz člena 34

- 1.24. **Organi bi morali določiti menjalna razmerja, da bi zagotovili, kolikor je razumno mogoče in ob upoštevanju zaščitnih načel in temeljnih premoženjskih upravičenj upnikov, da se hierarhija upnikov v celoti upošteva. To pomeni, da bi moral organ za reševanje, če se pričakuje, da bo določen razred upnikov prevzel izgubo, tj. če je skupna vrednost preostalih terjatev iz naslova lastniškega kapitala in dolžniških terjatev po uporabi pooblastil za reševanje glede na vrednotenje, opravljeno v skladu s členom 36(4)(b) do (g) DSRB, nižja od vrednosti terjatev tega razreda pred reševanjem, določiti menjalno razmerje, ki je enako ali blizu nič za vse nižje razvrščene razrede obveznosti in instrumentov.**
- 1.25. To pomeni, da bodo prvi prevzeli izgubo delničarji. Vrednost, ohranjena z reševanjem, se bo najprej dodelila prednostnim in podrejenim terjatvam upnikom. Tako je cilj razlikovalnih menjalnih razmerij zagotoviti, da upniki prevzamejo izgube za delničarji v skladu s prednostjo terjatev v primeru insolventnosti. Vendar se lahko določijo menjalna razmerja, ki bodo prvotnim delničarjem (in delničarjem s terjatvami, ki izhajajo iz konverzije ustreznih kapitalskih instrumentov, ko postane poslovanje neuspešno) omogočila, da ohranijo nekatere terjatve s pozitivno vrednostjo ali da si dva ali več razredov upnikov do določene mere delijo kapital. Delničarji bi lahko zadržali določeno pozitivno vrednost, če ni potrebe po odpisu katerih koli upnikov, tj. če je za reševanje s sredstvi upnikov potrebna le konverzija.
- 1.26. Kapital bi si lahko do določene mere delila dva ali več razredov upnikov, če je bil en razred upnikov v celoti konvertiran v kapital, vendar je še vedno potrebno več konverzije, delna ali popolna konverzija razreda bolj prednostnih upnikov pa ni povzročila izgube (tj. bolj prednostni upniki prejmejo celotno vrednost terjatev iz naslova lastniškega kapitala in dolžniških terjatev, ki je najmanj enaka vrednosti prvotne dolžniške terjatve).

Končne določbe

- 1.27. **Organi za reševanje bi morali razlikovalna menjalna razmerja uporabiti le, ko je to potrebno za izpolnjevanje zgornjih vodilnih načel.** Če ni bistvenih pomislekov glede varstva zaščitnih načel ali temeljnih premoženjskih upravičenj upnikov, organi za reševanje pa so prepričani, da bi bila uporaba enakih menjalnih razmerij v skladu z načeli iz člena 34 in bi dosegla cilje reševanja, ne bi smelo biti potrebe po razlikovalnih menjalnih razmerjih.

1.28. Če se uporabljajo razlikovalna menjalna razmerja, bi morali organi določiti menjalna razmerja tako, da bodo razumno prepričani, da podrejeni upniki ali delničarji ne utrpijo večjih izgub kot v primeru insolventnosti (v primeru reševanja s sredstvi upnikov) in da so njihova temeljna premoženjska upravičenja zaščitena. To pomeni, da menjalna razmerja za prednostne upnike ne bi smela biti nesorazmerno visoka. Do nesorazmerne koristi bi prišlo, če bi se od takih upnikov pričakovalo, da bi imeli terjatve bistveno višje vrednosti glede na oceno, pripravljeno na podlagi člena 36(8) DSRB.

Naslov III – Končne določbe in izvajanje

Te smernice bi morali ustrezni organi za reševanje v šestih mesecih po objavi vključiti v nacionalne prakse za reševanje.